

Riigikogu rahanduskomisjoni istungi protokoll nr 22

Tallinn, Toompea

Teisipäev, 29. september 2015

Algus 14.00, lõpp 16.15

Juhataja: Remo Holsmer (esimees)

Protokollija: Vivian Pöld (konsultant)

Võtsid osa: Andres Ammas, Martin Helme, Siim Kiisler, Kalev Kotkas, Kalvi Kõva, Mailis Reps (Kadri Simsoni asendusliige), Kersti Sarapuu, Priit Sibul, Aivar Sõerd, Tarmo Tamm, Urve Tiidus, Tiina Licht (nõunik-sekretariaadijuhataja), Andres Ando (nõunik) ja Helda Puura (konsultant)

Puudus: -

Kutsutud: Riigikontrolör Alar Karis, Riigikontrolli finantsauditi osakonna peakontrolör Krista Zibo, kommunikatsiooniteenistuse juhataja Toomas Mattson, riigi pearaamatupidaja Juta Maar, Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonna nõunik Ly Sari ja fiskaalpoliitika osakonna juhataja Sven Kirsipuu (1. päevakorrapunkti juures), Rahandusministeeriumi maksupoliitika osakonnajuhataja Lemmi Oro, Sihtasutus Tallinna Õpilasmalev esindaja Eero Kiipli (2. päevakorrapunkti juures) ning Riigikogu Kantselei õigus- ja analüüsiosakonna juhataja Antero Habicht (3. päevakorrapunkti juures)

Päevakord:

1. Vabariigi Valitsuse algatatud Riigikogu otsuse "Riigi 2014. aasta majandusaasta koondaruande kinnitamine" (**85 OE**). Esimene lugemine
2. Riigikogu otsuse "Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele" eelnõu (**47 OE**). Esimene lugemine
3. Informatsioon kollektiivsest pöördumisest "Kütuseaktsiisi tõstmata jätmiseks"
4. Info

1. Vabariigi Valitsuse algatatud Riigikogu otsuse "Riigi 2014. aasta majandusaasta koondaruande kinnitamine" (85 OE). Esimene lugemine

Riigi pearaamatupidaja Juta Maar, riigieelarve osakonna nõunik Ly Sari ja fiskaalpoliitika osakonna juhataja Sven Kirsipuu tutvustasid otsuse eelnõud.

Riigi 2014. aasta majandusaasta koondaruanne koosneb tegevusaruandest, riigi konsolideeritud ja konsolideerimata raamatupidamise aastaaruandest, sh riigieelarve täitmise aruandest, informatsioonist kohalike omavalitsuste kohta, informatsioonist avaliku sektori ja

valitsussektori kohta. Eesti majandus kasvas 2,9%. Kasvu toetas ekspordist sõltuv töötlev tööstus ja eratarbimisele suunatud kaubandus, kasvu pidurdas logistikasektor, sh kahanenud transiidivood, sisenõudlus kasvas 3,2% (2013 1%), kaupade ja teenuste eksport suurenes 1,8% (Venemaa osatähtsus vähenes, Soome ja Rootsi osakaal suurenes), hinnad langesid 0,1%. Rahandusministeeriumi esindajad nõustusid Riigikontrolli poolt tehtud ettepanekutega. Riigikontrollist tutvustas otsuse eelnõud finantsauditi osakonna peakontrolör Krista Zibo. Peakontrolöri sõnul on riigi 2014. aasta raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õige, see tähendab, et aruanne kajastab õigesti ja õiglaselt riigi finantsseisundit ning lõppenud aruandeperioodi majandustulemust ja rahavoogusid. Samuti on Riigikontrolli arvates riigiasutuste, riigi valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja riigi äriühingute raamatupidamine valdavalt hästi korraldatud ning raamatupidamise aastaaruanded valdavalt ilma oluliste vigadeta. Riigikontrolli arvates on riigi majandustehingud olulises osas sooritatud, lähtudes riigieelarve seadusest ning 2014. aasta riigieelarve seadusest ja selle muutmise seadusest. See tähendab, et riigieelarve seaduste täitmisel Riigikontroll olulisi vigu ei leidnud. Vaatamata sellele korduvad mõned eksimused aastast aastasse.

Riigikontrolli peamised tähelepanekud on järgmised:

- Riigiasutused eksivad järjepidevalt pikaajaliste rendilepingute eelarvestamisel, jättes rendilepingutest tulenevad pikaajalised kohustused finantseerimistehinguna eelarvesse kavandamata.
- Riigieelarve seaduse järgi on riigiasutustel õigus teha kulusid ainult siis, kui eelarves on selleks raha ette nähtud.
- Riigieelarve seadusega on riigiasutustel keelatud võtta laenu, kasutada kapitalirenti ning võtta muid pikaajalisi kohustusi, kui nii pole ette nähtud iga-aastases riigieelarves.
- Praegu on riigiasutused sisuliselt teinud tehinguid, milleks Riigikogu pole nõusolekut iga-aastase eelarve kinnitamise käigus andnud.

Riigieelarve täitmise aruandes esitatud info ei ole piisavalt arusaadav, sest aruandes on esitatud eelnevast eelarveaastast aruandeaastasse kantud raha veerus „Lõplik eelarve“, mistõttu pole see eristatav aruandeaasta kuludest. Nii ei saa teada, kui palju, mis otstarbel raha ja miks jäi ministeeriumides varasemal aastal ja aruandeaastal kasutamata.

Peakontrolör Krista Zibo informeeris komisjoni muudatustest riigi finantsaruandluses. Riigikontrolli soovitusena on Riigikogusse jõudnud raamatupidamise seaduse muudatuse eelnõu, mille vastuvõtmisel muutub ministeeriumide, Riigikantselei ja institutsioonide aruandlus ökonoomsemaks, s.t et edaspidi koostatakse vaid bilanss ja tulemiaruanne, riigieelarve täitmise aruanne ning tegevuskava täitmise aruanne. Selle muudatuse tulemusena hoitakse kokku tööaega, mis kulub praegu nende aruannete koostamiseks ja auditeerimiseks.

Komisjoniliikmete küsimused puudutasid kasutusrendilepinguid, riigiettevõtete laenukohustusi, pensionifonde, järgmisesse aastasse ülekantavaid kulusid, eelarve muudatuse ettepanekute kavandit ning kohalike omavalitsuste eelarve menetlemise korda.

Paluti selgitada kassapõhise arvestamise üleminekut tekkepõhisele eelarvestamisele ja sellega kaasnevat mõjusid ning sooviti täpsustada riigi uue finantsaruandlusega kaasnevat muudatusi.

Tunti huvi, kas riigi eelarve koostatakse kindla malli järgi ja kas valitsussektori struktuurses ülejäägis kajastuvad Töötukassa reservid.

Otsustati:

1.1 Ettepanek võtta täiskogu päevakorda 25.11.2015 (konsensus)

1.2 Määrata ettekandjaks Remo Holsmer (konsensus)

1.3 Teha ettepanek esimene lugemine lõpetada (konsensus)

1.4 Teha ettepanek määrata muudatusettepanekute tähtajaks 04.12.2015 16.00 (konsensus)

**2. Riigikogu otsuse "Ettepaneku tegemine Vabariigi Valitsusele" eelnõu (47 OE).
Esimene lugemine**

Eelnõud tutvustas eelnõu algatajate esindaja Eesti Keskerakonna fraktsiooni aseesimees Mailis Reps ja Sihtasutuse Tallinna Õpilasmalev esindaja Eero Kiipli. Eelnõuga soovitakse teha valitsusele ettepanek töötada välja eelnõu, mis vabastaks tööandja 13-18 aastaste õpilasmalevas töötavatele noortele rahas makstava töötasu pealt tasutavast sotsiaalmaksust. Ettevõtted leiavad, et kui riik sellega nõustuks, siis oleks ettevõtjate huvi suurem uute malevakohtade loomisel. Sellest tulenevalt kasvab õpilasmaleva kohtade arv ning see võimaldab noortel leida suveks otstarbeka ja sotsiaalselt hariva tegevuse. Komisjoni liikmete küsimused puudutasid ja ettevõtjate maksuerisusi ja arvutuste mõju. Tunti huvi malevlaste koguarvu kohta ning sooviti teada, miks eelnõus käsitletakse ainult malevanoori, aga mitte kõiki suvel töötavaid alaealisi.

Otsustati:

2.1 Ettepanek võtta täiskogu päevakorda 13.10.2015 (konsensus)

2.2 Määrata ettekandjaks Aivar Sõerd (konsensus)

2.3 Teha ettepanek viia läbi eelnõu lõpphääletus (konsensus)

3. Informatsioon kollektiivsest pöördumisest "Kütuseaktsiisi tõstmata jätmiseks"

Eesti Keskerakonna käesoleva aasta 8. juunil üle antud kollektiivne pöördumine "Kütuseaktsiisi tõstmata jätmiseks" on sisult kokkulangev Eesti Vabaerakonna käesoleva aasta 25. mail üle antud ja 4. juunil rahanduskomisjonis menetletud kollektiivse pöördumisega „Kütuseaktsiisi järsk tõus tuleb ära jätta!“, mõistõttu rakendub Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse (RKKTS) § 152¹⁴ lõike 1 punkt 1.

RKKTS § 152¹⁴ kohaselt jätab komisjon pöördumise sisulise aruteluta läbi vaatamata ja lükkab selle tagasi, kui pöördumine on sisult kokkulangev pöördumisega, mille menetlemisest on möödunud vähem kui kaks aastat.

Otsustati:

„Kollektiivne pöördumine langeb sisult kokku vähem kui kaks aastat tagasi menetletud kollektiivse pöördumisega ja sellele kohaldub Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 152¹⁴ lõike 1 punkti 1.“

4. Info

Neljapäeval, 1. oktoobril 2015 algab komisjoni istung kell 12.30.

Otsustati:

Võtta info teadmiseks (konsensus).

(allkirjastatud digitaalselt)

Remo Holsmer
Juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Vivian Pöld
Protokollija